

**UCHWAŁA NR .../.../2018
Rady Powiatu w Elblągu
z dnia ... marca 2018 roku**

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy
Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2017 roku.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1868 z późn. zm.), w związku z art. 76 ust. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.) – Rada Powiatu w Elblągu uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z efektów pracy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2017 roku, które stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Elblągu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Nie wnoszę zastrzeżeń
pod względem
formalno-prawnym
Paweł Guzenda
RADCA PRAWNY
Gd E-229

UZASADNIENIE

**do Uchwały Rady Powiatu w Elblągu
w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy
Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2017 roku.**

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Podstawą prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r., o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1868 z późn. zm.). Przepis ten mówi, że do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

Zgodnie z art. 76 ust. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.) organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

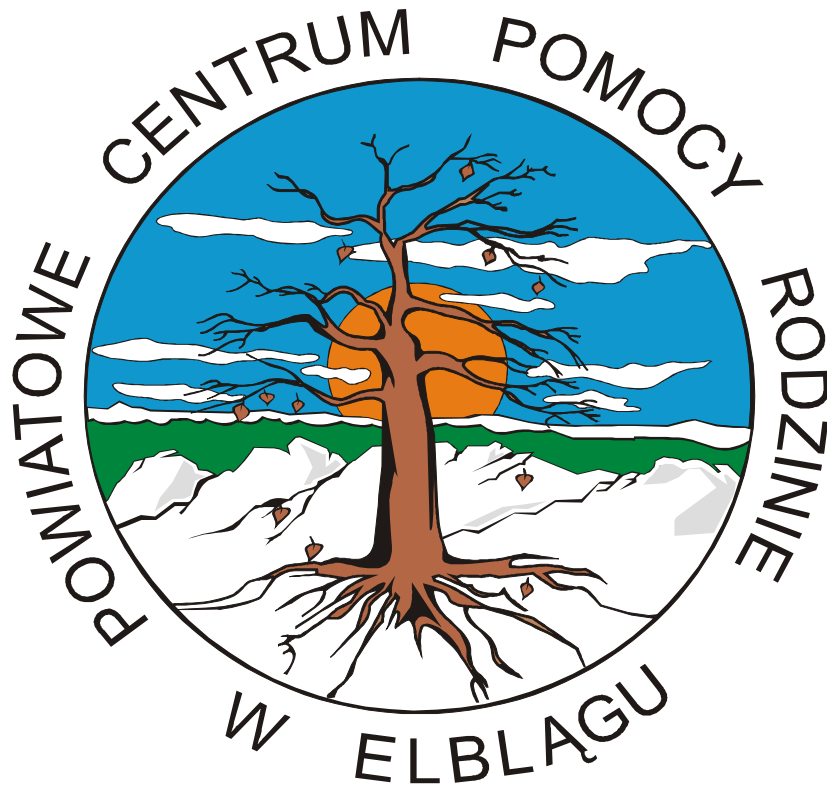
W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały Rady Powiatu w Elblągu uznaje się za zasadne.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Elblągu
mgr Tomasz Domżański

Elbląg, dnia 2018-02-28

Załącznik Nr 1

do Uchwały Nr/....../2018
Rady Powiatu w Elblągu
z dnia marca 2018 roku

**SPRAWOZDANIE
Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA 2017 ROK.**

Od 1 stycznia 2012 roku obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) art. 241 ust 2 daje delegację Staroście Elbląskiemu do wyznaczenia Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Zgodnie z decyzją Starosty Elbląskiego od dnia 1 stycznia 2012 roku zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- d) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego;
- e) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- f) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- g) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- h) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- i) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- j) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- k) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

- l) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- ł) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- m) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- n) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- o) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- p) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Zgodnie z delegacją art. 76 ust. 4 pkt 15 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej przedstawia Staroście Elbląskiemu i Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy Organizatora.

1. PROWADZENIE NABORU KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ ZAWODOWEJ, RODZINY ZASTĘPCZEJ NIEZAWODOWEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA.

Przedmiotowe zadanie jest kontynuacją działań prowadzonych do dnia 31.12.2011 r. Pozyskiwaniem kandydatów na opiekunów zastępczych zajmowali się pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, komórki wyodrębnionej w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu. Celem pozyskania kandydatów prowadzono współpracę z terenowymi ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami, w zakresie propagowania idei rodzicielstwa zastępczego. Opracowano i rozpowszechniano plakaty, ulotki, i informacje nt. rodzinnej opieki zastępczej, które zamieszczono na elbląskich portalach internetowych, na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Elblągu i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu oraz stosowne informacje publikowane były w Biuletynie Informacyjnym Starostwa Powiatowego w Elblągu.

W efekcie prowadzonej kampanii informacyjnej w 2017 r. pozyskano **7** kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Z uwagi na wciąż funkcjonujące w środowiskach lokalnych obiegowe opinie, iż najważniejszą przesłanką decyzji osób o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej jest aspekt finansowy osoby posiadające zarówno predyspozycje osobowościowe oraz warunki mieszkaniowe nie są zainteresowane podjęciem zobowiązania poprzez stanowienie opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki za strony rodziców biologicznych.

Na przestrzeni lat zaobserwowano, iż w pieczy zastępczej umieszczani są wychowankowie z coraz większym „bagażem doświadczeń,” co skutkuje na pogłębiający się proces demoralizacji.

Pozyskanie **7 kandydatów** obecnie zabezpiecza zasoby rodzin zastępczych, z uwagi na fakt, iż liczba dzieci kierowanych do umieszczenia w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Elbląskiego ma tendencje malejącą, co jest skutkiem prawidłowej realizacji założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, poprzez prowadzenie skutecznej współpracy pracowników ośrodków pomocy społecznej z rodzinami, które mają problemy w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich.

2. KWALIFIKOWANIE OSÓB KANDYDUJĄCYCH DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA ORAZ WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ KWALIFIKACYJNYCH ZAWIERAJĄCYCH POTWIERDZENIE UKOŃCZENIA SZKOLENIA, OPINIĘ O SPEŁNIANIU WARUNKÓW I OCENĘ PREDYSPOZYCJI DO SPRAWOWANIA PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Kandydaci na rodziny zastępcze podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej muszą posiadać świadomość czasowości opieki na dzieckiem, brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej. Wymagania wobec kandydatów na rodziny zastępcze szczegółowo określa art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami o braku przeciwwskazań zdrowotnych

do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;

- 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
 - b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań;
 - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Przy wyborze rodziny zastępczej dla dziecka bierze się pod uwagę:

- osoby spokrewnione lub spowinowaczone z dzieckiem, jeżeli dają gwarancję poprawy sytuacji dziecka;
- predyspozycje, umiejętności i przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- odpowiednią różnicę wieku między kandydatami a dzieckiem;
- poziom rozwoju dziecka oraz możliwości zaspokajania jego potrzeb przez rodzinę zastępczą;
- zasadę nierozłączania rodzeństwa.

Procedura kwalifikacji rodzin zastępczych obejmuje:

1. Pierwsze spotkanie z rodziną:
 - zapoznanie z formalnymi wymaganiami wobec kandydatów na rodziny zastępcze;
 - przedstawienie procedury przygotowawczej i kwalifikacyjnej;
 - zebranie wstępnych informacji o rodzinie.
2. Przyjęcie zgłoszenia kandydatów i wymaganych dokumentów.
3. Wywiad w rodzinie – poznanie warunków mieszkalno – bytowych rodziny, stylu i trybu życia kandydatów, sytuacji rodzinnej oraz prezentowanych poglądów i postaw.
4. Badanie psychologiczne kandydatów.
5. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych,
6. Po przejściu szkolenia oraz procedury kwalifikacyjnej kandydaci kwalifikowani są przez Komisję Kwalifikacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

W 2017 roku procesem kwalifikacji rodzin zastępczych objęto 5 osób, w stosunku do których został on zakończony wydaniem stosownych zaświadczeń uprawniających do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, natomiast 2 osoby nie uzyskały kwalifikacji do pełnienia ww. funkcji.

3. ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu w 2017 r. skierowało 7 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej na szkolenie. Szkolenie prowadzone było przez licencjonowanych trenerów na podstawie programu „Szkoła dla Rodzin Zastępczych” autorstwa Urszuli Burtowicz – Kulesza i Tadeusza Jedynak, który został zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją nr: DSR-I-5121-23-1-TU/14 z dnia 10.04.2014 r. w terminie od 21.04.2017 r. do 03.06.2017 r. w wymiarze 60 godzin.

Szkolenie miało na celu dostarczenie wiedzy i praktycznych umiejętności z zakresu pedagogiki, psychologii rozwojowej, wychowawczej, społecznej oraz z zakresu podstaw prawnych związanych z opieką nad dzieckiem opuszczonym przez rodziców biologicznych.

Program został przeprowadzony przy wykorzystaniu następujących form i metod pracy:

- praca z grupą oparta na zasadach wypracowanych i akceptowanych przez grupę i prowadzących spotkania indywidualne,
- pokaz multimedialny, mini wykład, dyskusja, burza mózgów, odgrywanie ról, praca w małych grupach, autoprezentacja, warsztat, pogadanka, spotkania ze specjalistami, analiza SWOT, filmy o tematyce przewidzianej programem szkolenia, metoda indywidualnego przypadku,

Zakładanymi i oczekiwanymi efektami po odbyciu szkolenia było wzmocnienie kompetencji wychowawczych u rodzin zastępczych, zwiększenie kompetencji rodzin zastępczych w pracy z dzieckiem z zaburzeniami rozwojowymi, zaburzeniami emocji, nabycie przez rodziny zastępcze umiejętności w budowaniu więzi rodzica z dzieckiem, umiejętności w kompensowaniu deficytów emocji, zaburzeń zachowania, wzmocnienie u rodzin zastępczych motywacji do poszukiwania pomocy zewnętrznej i działań zapobiegających pogłębieniu dysfunkcji funkcjonowania rodziny zastępczej.

Po zakończonym szkoleniu **7** osób otrzymało zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej.

Zgodnie z art. 45 ustawy na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata wydał **5** zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, spełniania warunków, o których mowa w art. 42, oraz posiadania predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej.

4. ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI DYREKTORA PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ TYPU RODZINNEGO, WYDAWANIE ŚWIADECTW UKOŃCZENIA TYCH SZKOLEŃ ORAZ OPINII DOTYCZĄCEJ PREDYSPOZYCJI DO PEŁNIENIA FUNKCJI DYREKTORA I WYCHOWAWCY W PLACÓWCE OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ TYPU RODZINNEGO.

Z uwagi na fakt, iż na terenie Powiatu Elbląskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego zadanie dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego, wydawania świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego nie było realizowane.

5. ZAPEWNIANIE RODZINOM ZASTĘPCZYM ORAZ PROWADZĄCYM RODZINNE DOMY DZIECKA SZKOLEŃ MAJĄCYCH NA CELU PODNOSZENIE ICH KWALIFIKACJI, BIORĄC POD UWAGĘ ICH POTRZEBY.

Prowadzona działalność szkoleniowa w 2017 roku, miała na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych.

Dla rodzin zastępczych spokrewnionych funkcjonujących na terenie powiatu elbląskiego w dniu **25.01.2017** r. zorganizowano szkolenie pod nazwą: „Zmienność potrzeb rozwojowych dzieci”. Podczas spotkania poruszone zostały tematy związane z potrzebami rozwojowymi dzieci w różnym wieku a także związane z metodami wychowania i postawami rodziców, które odpowiadają na potrzeby dzieci. Zajęcia zostały przeprowadzone przez psycholog panią Marzenę Szlitter. W spotkaniu wzięło udział 11 osób.

W dniu 04.12.2017 r. dla wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej odbyło się szkolenie pod hasłem „Dziecko z ADHD tak samo kochane – proste sposoby modyfikacji zachowań”. Szkolenie przeprowadziła psycholog-psychoterapeuta pani Joanna Gawlicka.

W ramach szkolenia poruszono taką tematykę jak:

1. ADHD – co to jest i skąd się bierze.
2. Sfery funkcjonowania (emocje, uwaga, zachowanie), w których najbardziej widoczne są trudności dziecka).
3. Codzienne życie z ADHD – skuteczne sposoby modyfikacji zachowań dziecka dla każdego (rodzic, opiekun, nauczyciel).
4. Praktyka czyni mistrza – praktyczne ćwiczenia umiejętności (wydawanie poleceń, skuteczna pochwała, organizacja czasu, kodeks złości).

W dniach 27.10.2017 r., 03.11.2017 r., 10.11.2017 r. oraz 17.11.2017 r. dla wszystkich rodzin zastępczych odbyły się warsztaty w ramach „Szkoły dla rodziców”. Celem warsztatów było rozwijanie umiejętności budowania prawidłowych relacji w rodzinie, szkole, pracy, w kontaktach z dzieckiem, z drugim człowiekiem, poznanie nowego języka komunikacji; nauka dialogu i kształtowanie relacji opartych na wzajemnym szacunku. Warsztaty prowadzone były przez pedagoga panią Jolantę Pawłowską oraz psycholog panią Marzenę Szlitter. Warsztaty obejmowały 4 spotkania grupowe i konsultacje indywidualne wg potrzeb.

W dniu 11.12.2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu zorganizowało szkolenie dla wszystkich rodzin zastępczych z terenu Powiatu Elbląskiego pod hasłem „Przemoc wobec dziecka”. Podczas szkolenia omówiono takie tematy jak:

1. Charakterystyka zjawiska przemocy.
2. Kryteria, rodzaje, mechanizmy przemocy.
3. Czynniki zjawiska przemocy.
4. Cykl przemocy domowej, czynniki ryzyka przemocy, fazy przemocy wobec dziecka.
5. Rola rodzica zastępczego w opiece nad dzieckiem, które doświadczyło w przeszłości przemocy.
6. Rola rodzica zastępczego w postępowaniu przed sądem.

Szkolenie prowadzone było przez pedagoga, kuratora sądowego Sądu Rejonowego w Elblągu pana Jacka Pipczyńskiego. W szkoleniu wzięło udział 14 osób.

Ponadto w dniu 08.12.2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu zorganizowało dla dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinnej pieczy zastępczej „Spotkanie z Mikołajem”. W ramach imprezy dzieci mogły pomalować swoje twarze a także tańczyć przy muzyce oraz śpiewać kolędy. Wszystkie dzieci mogły również własnoręcznie przygotować ozdoby na choinkę, którymi następnie przyozdobiono drzewko, które stało w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu. Największe emocje wzbudził jednak Święty Mikołaj, który dla każdego dziecka przyniósł prezent. W atmosferze wspaniałej zabawy oraz radosnego śmiechu dzieci mogły zrobić sobie fotografię z Mikołajem. Spotkanie przyniosło wiele zadowolenia, radości i pozytywnych emocji wszystkim dzieciom oraz ich opiekunom.

Wszystkie szkolenia zorganizowane w 2017 roku odbyły się na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

Na terenie powiatu elbląskiego w 2017 roku funkcjonował 1 rodzinny dom dziecka. Prowadzący dom podpisali umowę ze Starostą Ostródzkim. W domu tym przebywa 3 dzieci z terenu powiatu elbląskiego i 5 dzieci z terenu powiatu ostródzkiego. Prowadzący rodzinny dom dziecka w 2017 roku uczestniczyli w szkoleniach organizowanych dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz skorzystali z prowadzonego poradnictwa zapobiegającemu wypaleniu zawodowemu.

6. ZAPEWNIANIE POMOCY I WSPARCIA OSOBOM SPRAWUJĄCYM RODZINĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ, W SZCZEGÓLNOŚCI W RAMACH GRUP WSPARCIA ORAZ RODZIN POMOCOWYCH.

W dniu 19.05.2017 r. rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe z terenu powiatu elbląskiego mogły skorzystać z poradnictwa, którego celem było zachowanie i wzmocnienie swoich kompetencji, jako rodziców zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Ponadto rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz rodzinne domy dziecka mogły spotkać się i wymienić doświadczeniami oraz uzyskać emocjonalną pomoc w ramach grupy wsparcia. Zajęcia prowadzone były przez psycholog panią Marzenę Szlitter. W spotkaniu wzięło udział 6 osób.

Kolejne spotkanie w ramach poradnictwa, którego celem było zachowanie i wzmocnienie swoich kompetencji jako rodziców zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego a także grupy wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka miało miejsce w dniu 24.11.2017 r. Tym razem zajęcia prowadzone były przez psycholog panią Małgorzatę Knoll. W spotkaniu wzięło udział 5 osób.

7. ORGANIZOWANIE DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH ORAZ PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA POMOCY WOLONTARIUSZY.

W okresie sprawozdawczym nie zgłoszono zapotrzebowania w zakresie pomocy wolontariuszy.

8. WSPÓLPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM, W SZCZEGÓLNOŚCI Z OŚRODKIEM POMOCY SPOŁECZNEJ, SĄDAMI I ICH ORGANAMI POMOCNICZYMI, INSTYTUCJAMI OŚWIATOWYMI, PODMIOTAMI LECZNICZYMI, A TAKŻE KOŚCIOŁAMI I ZWIĄZKAMI WYZNANIOWYMI ORAZ Z ORGANIZACJAMI SPOŁECZNYMI.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu prowadziło współpracę z terenowymi ośrodkami pomocy społecznej, funkcjonującymi na terenie Powiatu Elbląskiego.

Celem współpracy było uzyskanie:

- informacji o dzieciach zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- dokumentacji dotyczącej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- danych osobowych rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz ich trybie życia, źródle dochodu, prowadzonej współpracy pracownika socjalnego oraz podejmowanych działaniach, mających na celu powrót dziecka do domu rodzinnego.

Ponadto prowadzono współpracę z sądem oraz w okresach 6 miesięcznych, przekazywano informacje o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sytuacji rodziny dziecka.

Do podmiotów, z którymi Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadził współpracę należy zaliczyć również placówki sektora oświaty, zakłady opieki zdrowotnej oraz stowarzyszenia.

9. PROWADZENIE PORADNICTWA I TERAPII DLA OSÓB SPRAWUJĄCYCH RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ I ICH DZIECI ORAZ DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje szeroki wachlarz form pomocy, które mogą być świadczone na rzecz rodziców zastępczych. Oprócz pomocy pieniężnej, pomoc może być udzielona również w formie niepieniężnej. Niepieniężnym świadczeniem jest między innymi poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności psychologiczne, pedagogiczne i rodzinne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną.

Osoby i rodziny potrzebujące pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych mogły skorzystać z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego prowadzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu.

Główne formy wsparcia to:

- porady psychologiczne w zakresie zgłaszanych i zdiagnozowanych problemów;
- mediacje rodzinne, będące drogą rozwiązań sytuacji problemowych;
- treningi umiejętności wychowawczych dla rodziców.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku specjaliści zatrudnieni w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, tj. psycholog, pedagog i doradca zawodowy udzielali indywidualnych konsultacji na rzecz mieszkańców powiatu oraz rodzin zastępczych, funkcjonujących na terenie Powiatu Elbląskiego.

Dane za ww. okres przedstawiają się następująco:

- a) z pomocy doradcy zawodowego skorzystało 11 osób, w formie 28 indywidualnych porad,
konsultacje związane były z poradami edukacyjnymi i zawodowymi dla uczniów, osób dorosłych oraz osób bezrobotnych,

b) z pomocy psychologa skorzystało ogólnie 91 osób, w formie 121 spotkań indywidualnych, tym:

- 65 indywidualnych konsultacji z rodzinami zastępczymi;
- 56 indywidualnych konsultacji z mieszkańcami powiatu;

Główną tematyką ww. spotkań, związana była z przemocą w rodzinie, zaburzeniami emocjonalnymi, wycofaniem i izolacją środowiskową, konfliktami między dziećmi a rodzicami, czy nauczycielami oraz problemami wychowawczymi w rodzinach zastępczych.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku z usług świadczonych przez 3 specjalistów Zespołu ds. Pieczy Zastępczej skorzystały ogółem **102 osoby**.

Rodziny zastępcze, korzystające ze specjalistycznego poradnictwa, zgłaszały swój udział dobrowolnie, bądź był on efektem współpracy z Koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiat Elbląski otrzymał środki finansowe z przeznaczeniem na pokrycie wynagrodzeń Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości **45.384 zł**. Kwota wkładu własnego na realizację ww. zadania wyniosła **42.429 zł**. Wydatkowana kwota ogółem zrealizowanego zadania wyniosła **84.842 zł**.

Dzięki pozyskaniu środków finansowych możliwe było refinansowanie wynagrodzeń dla **5** koordynatorów zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, którzy w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku objęli opieką i wsparciem **80 rodzin zastępczych**, w których przebywało 133 dzieci.

10. ZAPEWNIANIE POMOCY PRAWNEJ OSOBOM SPRAWUJĄCYM RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ, W SZCZEGÓLNOŚCI W ZAKRESIE PRAWA RODZINNEGO.

Rodziny zastępcze powiatu elbląskiego podczas każdej wizyty koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz podczas dokonywania oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej informowane były o możliwości korzystania z bezpłatnych porad udzielanych przez prawnika w siedzibie Starostwa Powiatowego w Elblągu, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego. Z usług prawnych rodziny mogły korzystać od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:15 do 12:15.

11. DOKONYWANIE OKRESOWEJ OCENY SYTUACJI DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Celem oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dokonywanej przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest:

- 1) ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,

- 2) analiza stosowanych metod z dzieckiem i rodziną,
- 3) modyfikowanie planu pomocy dziecku,
- 4) monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- 5) ocena stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- 6) ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 7) informowanie sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Oceny sytuacji dziecka dokonywano w konsultacji z:

- 1) odpowiednią rodziną zastępczą,
- 2) pedagogiem,
- 3) psychologiem,
- 4) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego,
- 5) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Oceną objęto wszystkich wychowanków umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. W odniesieniu do dzieci poniżej 3 lat ocena sytuacji dokonywana była w odstępach 3 miesięcznych. W odniesieniu do dzieci starszych w odstępach 6 miesięcznych.

Po dokonaniu oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej formułowany był pisemny wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przesłany do właściwego sądu.

Do głównych przesłanek wpływających na zasadność dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej należało:

- brak zainteresowania ze strony rodziców naturalnych dzieci,
- brak gotowości rodziców naturalnych do podjęcia współpracy, mającej na celu zmianę swojej dotychczasowej postawy, skutkujących powrotem dzieci pod ich opiekę.

12. PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI DIAGNOSTYCZNO-KONSULTACYJNEJ, KTÓREJ CELEM JEST POZYSKIWANIE, SZKOLENIE I KWALIFIKOWANIE OSÓB ZGŁASZAJĄCYCH GOTOWOŚĆ DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ ZAWODOWEJ, RODZINY ZASTĘPCZEJ NIEZAWODOWEJ ORAZ PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA, A TAKŻE SZKOLENIE I WSPIERANIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE OSÓB SPRAWUJĄCYCH RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ ORAZ RODZICÓW DZIECI OBJĘTYCH TĄ PIECZĄ.

Sposób realizacji ww. zadania przedstawiono odpowiednio w pkt 2, 5 i 9 niniejszego sprawozdania.

13. PRZEPROWADZANIE BADAŃ PEDAGOGICZNYCH I PSYCHOLOGICZNYCH ORAZ ANALIZY, O KTÓREJ MOWA W ART. 42 UST. 7 USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 ROKU O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ, DOTYCZĄCYCH KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ LUB PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA.

W świetle zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego.

Okoliczności, o których mowa powyżej ustala się na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej danej rodziny.

Przedmiotowe zadanie było jednym z elementów działalności szkoleniowej, która została opisana w pkt 3 niniejszego sprawozdania.

Do podjęcia ostatecznej decyzji, czy kandydaci na rodziców zastępczych dają gwarancję prawidłowego wykonywania obowiązków, niezbędne jest przeprowadzenie badań psychologiczno – pedagogicznych przy przeprowadzanej kwalifikacji.

Gdy kandydaci na rodziców zastępczych mają własne dzieci, przeprowadzone są z nimi rozmowy kierowane, badania psychologiczne, mające na celu stwierdzenie, co dzieci wiedzą o planach rodziców i czy same są gotowe na przyjęcie nowego członka rodziny.

14. ZAPEWNIANIE RODZINOM ZASTĘPCZYM ZAWODOWYM I NIEZAWODOWYM ORAZ PROWADZĄCYM RODZINNE DOME DZIECKA PORADNICTWA, KTÓRE MA NA CELU ZACHOWANIE I WZMOCNIENIE ICH KOMPETENCJI ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKU WYPALENIA ZAWODOWEGO.

Ww. zadanie zostało zrealizowane podczas trwania szkolenia, o którym mowa w pkt 6 niniejszego sprawozdania.

15. ZGŁASZANIE DO OŚRODKÓW ADOPCYJNYCH INFORMACJI O DZIECIACH Z UREGULOWANĄ SYTUACJĄ PRAWNĄ, W CELU POSZUKIWANIA DLA NICH RODZIN PRZYSPOSABIAJĄCYCH.

Każde dziecko z uregulowaną sytuacją prawną powinno być zgłoszone do ośrodka adopcyjnego. Dzieci z terenu Powiatu Elbląskiego zgłaszane są do Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie, Filii w Elblągu. Ośrodek świadczy swoje usługi bezpłatnie.

W 2017 zgłoszono **15 dzieci** do Ośrodka Adopcyjnego, z czego **2 dzieci** zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych, natomiast **13 dzieci** pozostało w rodzinach zastępczych zgodnie z wydaną opinią zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

16. ORGANIZOWANIE OPIEKI NAD DZIECKIEM, W PRZYPADKU GDY RODZINA ZASTĘPCZA ALBO PROWADZĄCY RODZINNY DOM DZIECKA OKRESOWO NIE MOŻE SPRAWOWAĆ OPIEKI, W SZCZEGÓLNOŚCI Z POWODÓW ZDROWOTNYCH LUB LOSOWYCH ALBO ZAPLANOWANEGO WYPOCZYNKU.

W 2017 roku nie było potrzeby organizowania opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Dokonując oceny efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, którego zadania realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, należy stwierdzić:

- 1) wszystkie zadania nałożone ustawą o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, w 2017 roku były realizowane na właściwym poziomie oraz zgodnie z potrzebami sygnalizowanymi przez rodziny zastępcze;
- 2) na realizację zadań, związanych z organizowaniem szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz prowadzeniem działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, pozyskano środki finansowe z dotacji celowej Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, a tym samym pomniejszono nakłady finansowe, które Powiat Elbląski musiał by ponieść tytułem realizacji zadań należących do kompetencji Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Dzięki pozyskaniu środków finansowych możliwe było refinansowanie wynagrodzeń dla **5** koordynatorów zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu, którzy w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku objęli opieką i wsparciem **80 rodzin zastępczych**, w których przebywało 133 dzieci.
- 3) właściwa realizacja zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej pozwoliła na:

- a) wzmocnienie rodzin zastępczych, które zostały wyposażone w dodatkowe umiejętności, pozwalające na sprawowanie właściwej opieki i wychowania na rzecz dzieci, które przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej;
- b) odpowiednie promowanie właściwego modelu rodziny, o właściwych zachowaniach i relacjach, a co za tym idzie prawidłowych metod wychowawczych.

Elbląg, dnia 28 lutego 2018 roku